

**MAGYAR REMEKIROK: A
MAGYAR IRODALOM
FOMUVEI. 50 KOTET. VAJDA
JANOS, KISEBB KOLTEMENYEI**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649202959

Magyar remekirok: a magyar irodalom fomuvei. 50 kotet. Vajda Janos, kisebb koltemenyei by Vajda Janos & Endrodi Sandor

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

VAJDA JANOS & ENDRODI SANDOR

**MAGYAR REMEKIROK: A
MAGYAR IRODALOM
FOMUVEI. 50 KOTET. VAJDA
JANOS, KISEBB KOLTEMENYEI**

MAGYAR REMEKIRÓK

A MAGYAR IRODALOM FŐMŰVEI

Sajtó alá rendezik

Alexander Bernát	Erdődi Béla	Négyesy László
Angyal Dávid	Ferenczi Zoltán	Rákosi Jenő
Badićs Ferencz	Fraknói Vilmos	Riedl Frigyes
Bánóczy József	Gyulai Pál	Széchy Károly
Bayer József	Heinrich Gusztáv	Székely Kálmán
Beőthy Zsolt	Koroda Pál	Váczy János
Berzeviczy Albert	Kossuth Ferencz	Vadnay Károly
Endrődi Sándor	Kozma Andor	Voinovich Géza
Erdélyi Pál	Lévay József	Zoltvány Irén

50. KÖTET

VAJDA JÁNOS KISEBB KÖLTEMÉNYEI

BUDAPEST

FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irod. intézet és könyvnyomda

1903

R. H. S. 1866

Wm. L. G. M. S.

Wm. L. G. M. S.

VAJDA JÁNOS
KISEBB KÖLTEMÉNYEI

Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta

ENDRÓDI SÁNDOR

BUDAPEST

FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irod. intézet és könyvnyomda

1903

VAJDA JÁNOS

(1827—1897).

A forradalom utáni magyar lyrának, nem számítva ide természetesen a multból átvett örökséget, sokáig nem volt határozott jelleme. Petőfi nagy egyénisége szinte szédítőleg hatott a kisebb tehetségekre. Ezek az ő fényében vergődtek s nem bírva sem tudását, sem izlését: a népies fintort, a hazafias duhajkodást, az izetlen, pőre handabandát tették meg művészeti elvnek. Ezekben a komoly időkben az ő szerepök nem volt komolyabb, mint vásott gyermekek hanczuzása valamely gyászszertartás közelében. Zsinóros és sallangós érzelmek, mély honfibút szenvelgő üres hazugságok, a belső és külső formák teljes elhanyagolása, sőt megvetése: íme, ebből állt művészetök. Ráadásul a népies örve alatt becsem-pésztek a vidékiességet is s úgy tüntették fel a dolgot, mintha a költészetnek még eddig ki nem aknázott, új kincses bányáira bukkantak volna.

Roppant tévedés volt, — de hát odakünn az utcán a sujtás, a cifraszűr, a fokos, a keínolin járta, — mért ne lehetett volna ezeknek megfelelő módi az irodalomban a tet-szelgés, a nagyokatmondás, a káromkodás? Szerfelett olesó eszközökkel nagy hatásokat lehetett elérni s az ötvenes évek gombamódra felszaporodott lyrikusai éppenséggel nem vetették meg ezeket az eszközöket. A magyar irodalom pártolása politikai tüntetés számába ment s a lyrai hagyománynak

sohasem volt oly vidám, gondatlan szüretje, mint ezekben a reménykedő, lázas napokban. Az új múzsa lobogós ingujjban, rőpködő csikós-jelmezben, cifra pruszliban, árvalányhajas kalapban, pattogó karikással s nem kevésbé pattogó szitkokkal a rakoncátlanságok szilaj paripáján belevágtatott az alföldi puszták délibábos kődébe s vad rohamában magyar mentének nézte az alkony-eget, arany gomboknak a csillagokat, égi szabómesternek az atyauristent, azt hívén, hogy ezzel az örült képzelődéssel a költészet igazságait szolgálja.

Vajda János, a ki már a forradalom előtt belesodródott az irodalmi élet erős áramlatába s mint honvédtiszt végigküzdötte és végigszenvedte a szabadságharc viszontagságait, — sokkal férfiasabb egyéniség volt, hogysem a «hazájáért búsuló» komlókerti írói társaság levegőjében sokáig jól érezhette volna magát. Nemesebb szenvedélyek izgatták, nagyobb ambíciók égették, nem akart meghódolni az uralkodó divatnak s csakhamar különvált tőlük, nem azért, hogy félteálljon, de hogy harczoljon ellenök. Ifjú volt, erős volt, és minden küzdelemre hajlandó, mely az igazságot szolgálja. Azt hitte, hogy a forradalom vihara megtisztította a társadalmi élet levegőjét is s fogékonyabbakká tette a kedélyeket a «veritas» befogadására. Csak néhány év választotta el azoktól a lelkes napoktól, melyektől szinte meghatottsággal írja naplójába: «A legnemesebb verseny uralkodott az emberek közt s egyedül az érdem volt irányadó. A ki bármi csekély ténynyel bizonyította jóakarátát mint ember és hazafi, vagy csak reményt nyújtott arra, hogy a köznek hasznos tagja lesz, számot tarthatott a jobbak barátságára, lettek légyen azok bármi nagynevűek, népszerűek.»

E közhangulatból volt magyarázható, hogy a még csak